

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

TEDBİRE İLİŞKİN ARA KARAR

G. B. VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU (2)

(Başvuru Numarası: 2015/15273)

Karar Tarihi: 17/9/2015

BİRİNCİ BÖLÜM

ARA KARAR

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Serruh KALELİ
Nuri NECİPOĞLU
Hicabi DURSUN
Kadir ÖZKAYA
Raportör : M. Serhat MAHMUTOĞLU
Başvurucular : G. B.,
A. I.,
M. Z.,
H. Z. (Rusya Federasyonu Vatandaşları)
Vekilleri : Av. Abdulhalim YILMAZ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, birinci başvurunun (G.B.) çocukları olan diğer başvuru sahiplerinin (A.I., M.Z. ve H.Z.) Türkiye'ye alınmaması nedeniyle kişi dokunulmazlığı, maddi ve manevi haklarını koruma ve geliştirme, özel hayat ve aile hayatına saygı haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvuru sahipleri, ülkeye kabul edilmemelerine dair işlemin yürütülmesinin tedbiren durdurulmasını talep etmektedirler.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 10/9/2015 tarihinde yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinde Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca, başvuru sahiplerinin tedbir talebinin Bölüm tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden, Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 33. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:
5. Başvuru sahipleri, Rusya Federasyonu Dağıstan Özerk Cumhuriyeti vatandaşlarıdır.

6. Birinci başvuru Türkiye’de bulunmaktadır. Diğer başvurular ise birinci başvuruçunun 2008, 2012 ve 2013 doğumlu çocukları olup geçici olarak Rusya’da babaannelerinin yanında yaşamaktadırlar.

7. Birinci başvuruçunun 23/10/2014 tarihinde yasa dışı yollardan Suriye’ye çıkış yapmaya çalışırken yakalanarak gözaltına alınmış, İstanbul Valiliğince 22/11/2014 tarihinde sınır dışı edilmesine karar verilmiştir. Birinci başvuruçunun sınır dışı edilmesine dair işleme karşı açtığı dava halen İstanbul 1. İdare Mahkemesinde 2014/2455 Esas sayılı dosya üzerinden görülmeye devam etmektedir.

8. Birinci başvuruçunun ayrıca Türkiye’den “Uluslararası Koruma Talebi”nde bulunmuş ancak talebi reddedilmiştir. Birinci başvuruçunun anılan kararın iptali için Ankara 1. İdare Mahkemesinde açtığı 2015/53 Esas sayılı dava devam etmektedir.

9. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) tarafından başvuruçuların tamamı hakkında 30/10/2014 tarihinde “Türkiye’ye Giriş Yasağı” konulmuştur. Çocuk başvuruçular 19/2/2015 tarihinde dinlenmek ve tedavi olmak üzere babaannelerinin refakatinde Rusya’ya gitmişler ve 23/2/2015 tarihinde haklarında bulunan “Türkiye’ye Giriş Yasağı”nın kaldırılması için vekilleri aracılığıyla talepte bulunmuşlardır.

10. Çocuk başvuruçular 4/7/2015 tarihinde Türkiye’ye gelmişler ancak “Türkiye’ye Giriş Yasağı” nedeniyle 4 gün havaalanında bekledikten sonra 8/7/2015 tarihinde geri gönderilmişlerdir.

11. Ankara 1. İdare Mahkemesinin 9/7/2015 tarihinde 2015/825 sayılı kararıyla “Türkiye’ye Giriş Yasağı” hakkında yürütmeyi durdurma kararı vermesi üzerine çocuk başvuruçular 9/8/2015 tarihinde Türkiye’ye gelmişler ancak bir kez daha havaalanında bekletilerek 12/8/2015 tarihinde ülkelerine geri gönderilmişlerdir.

12. Başvuruçular, 12/8/2015 tarihli ülkeye kabul edilmeme işlemine karşı 9/9/2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuşlardır.

B. İlgili Hukuk

13. 4/4/2013 tarih ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun “Türkiye’ye giriş yasağı” başlıklı 9. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“Genel Müdürlük, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini alarak, Türkiye dışında olup da kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından Türkiye’ye girmesinde sakınca görülen yabancıların ülkeye girişini yasaklayabilir.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Başvuru formu ve ekleri incelenip tebdir talebi hakkında gereği düşünüldü:

A. Başvuruçuların İddiaları

15. Birinci başvuruçunun, 2, 3 ve 7 yaşlarında olan çocuklarının mahkeme kararına rağmen Türkiye’ye girişine izin verilmediğini, ülkesinde çocuklarına refakat edecek kimse olmadığını, çocukların babalarının hayatta olmadığını ve yaklaşık 6 aydır annelerinden ayrı olmaları nedeniyle psikolojik ve ruhsal olarak ızdırap çektiklerini belirterek Anayasa’nın 17. maddesinde belirtilen haklarının ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

B. Değerlendirme

16. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 49. maddesinin (5) numaralı fıkrası ve İçtüzük'ün "*Tedbir kararı*" başlıklı 73. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre; başvuru sahibinin yaşamına ya da "*maddi veya manevi bütünlüğüne*" yönelik ciddi bir tehlike bulunduğu anlaşıldığı hâlinde, başvuru hakkında esasa ilişkin inceleme yapılana kadar Bölümlerce resen veya başvuru sahibinin talebi üzerine gerekli tedbirlere karar verilebilir.

17. Somut olayda hâlen Rusya Federasyonu'nda bulunan çocuk başvuru sahiplerinin yaşamlarının tehlikede olduğuna ya da Türkiye'ye girememeleri halinde maddi bütünlüklerinin bozulacağına dair bir iddia bulunmamaktadır. Bununla birlikte çocuk başvuru sahiplerinin yaşları nedeniyle annelerinin bakım ve gözetimine muhtaç olma dereceleri dikkate alındığında, birinci başvuru olan anneleriyle bir araya gelememelerinin "*manevi bütünlükleri*" yönünden ciddi tehlike oluşturduğu anlaşılmaktadır. Nitekim bu hususu dikkate alan idare mahkemesi de yürütmeyi durdurma kararı vermiş ancak idarece kararın gereği yerine getirilmemiştir.

18. Diğer taraftan birinci başvuru "*Uluslararası Koruma Talebi*"nde bulunmuş ve talebinin reddedilmesi üzerine idare mahkemesinde iptal davası açmıştır. Birinci başvuru sahibinin ülkede kalıp kalmayacağı bu dava sonucunda belirlenecektir. Ancak anılan davanın ne zaman sona ereceği bilinmemektedir. Yaşları itibarıyla bakıma muhtaç oldukları tartışmasız olan çocuk başvuru sahiplerinin öngörülemez bir tarihe kadar annelerinden ayrı yaşamaları manevi bütünlüklerine telafisi mümkün olmayacak zararlar verebilecektir. Nitekim benzer bir olayda AİHM, eşi ve üç çocuğuyla birlikte Belçika'da ikamet eden Gürcistan uyruklu başvuru sahibinin işlediği suçlar nedeniyle sınır dışı edilmesine dair işlemin yürütmesini özel hayat ve aile hayatına saygı hakkı kapsamında başvuru esastan sonuçlanıncaya kadar tedbiren durdurmuştur (Bkz. *Paposhvili/Belçika*, [B.D.], B. No:41738/10, 16/9/2015).

19. Açıklanan nedenlerle, başvuru sahiplerinin Türkiye'ye alınmaması durumunda manevi bütünlüklerine yönelik ciddi bir tehlikenin ortaya çıkacağı anlaşıldığından tedbir taleplerinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

A. Başvuru sahiplerinin tedbir talebinin **KABULÜNE**,

B. Mahkemece yeniden bir karar verilinceye kadar başvuru sahipleri G.B., A. I., M.Z., H.Z. hakkındaki **TÜRKİYE GİRİŞ YASAĞINA İLİŞKİN İŞLEMİN UYGULANMAMASINA**,

C. Ara karar gereğinin ivedi olarak ifası için kararın birer örneğinin İçişleri Bakanlığı ve İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne gönderilmesine,

17/9/2015 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Başvuru Numarası : 2015/15273 (Tedbir Ara Kararı)
Karar Tarihi : 17/9/2015

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Kadir ÖZKAYA